

Foia românească

Vineri
7 mai
1999

Anul II
Nr. 18

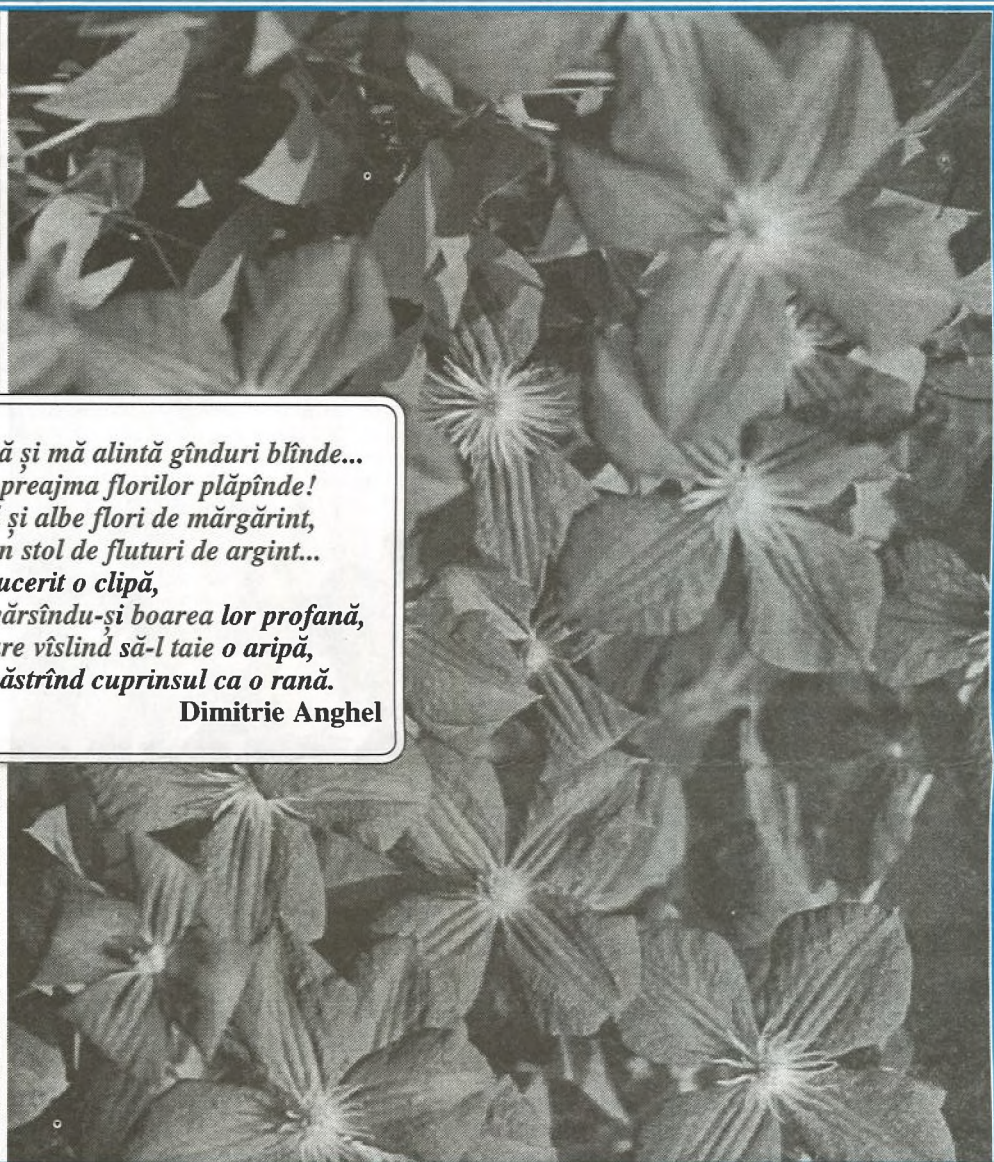
(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinți

Miresme dulci de flori mă-mbată și mă alintă gânduri blânde...
Ce iertător și bun ți-i gândul, în preajma florilor plâpânde!
Rînd în grămadă: flori de nălbă și albe flori de mărgărit,
De parc-ar fi căzut pe straturi un stol de fluturi de argint...
Ca o biserică miroasă seninul cucerit o clipă,
Dar se trezesc în umbră crinii, vărsîndu-și boarea lor profană,
Văzduhu-i greu, cît n-ar fi-n stare vîslind să-l taie o aripă,
Un trandafir murind se farmă păstrînd cuprinsul ca o rană.

Dimitrie Anghel

Cîte-odată avem senzația că un anumit lucru ni s-a mai întîmplat. Nu știm dacă doar l-am visat sau într-adevăr a fost un fapt real. Revin lucruri din copilărie, din timpuri trecute, uitate. Nu le dăm prea multă atenție. Dar există o altă categorie, cea a unor miresme, pe care le reținem cu adevărat. Ele ne amintesc de ocazii alese, stîrnesc amintiri care ne pătrund pînă la suflet, revenind din timpuri senine, fericite, de care nu mai vrem să ne despărțim, nu vrem să le pierdem în timp. Uneori luptăm din greu să le readucem, să le simțim din nou. Cu toții avem astfel de miresme proprii.

În toilul primăverii și în vara deplină, cînd ne copleșesc culorile și miresmele, cînd se intensifică simțurile, ne lăsăm pătrunși de ele, ne cramponăm de puterea lor renăscătoare.

... Într-una din zilele trecute ședeam printre copacii, tufele și florile din curte, citind un roman, cu un ochi supraveghiindu-mi băieții. La un moment dat s-a revărsat asupra-mi mirosul îmbalsămat și pătrunzător al florilor de liliac. Punînd cartea la o parte, închizînd ochii, m-am regăsit în grădina bunicii mele – pe care am pierdut-o mult prea demult –, cînd cutreieram prin cimitirul vechi, din vecinătatea grădinii, printre liliacii înfloriți. Sorbeam acest miros îmbietor ce se așternea peste cimitir.

De acolo, pașii m-au readus în curtea dinspre stradă. Acolo înfloreau de Rusalii bujorul roșu. Mîngîiam cu privirea florile purpurii și le sorbeam mirosul sufocant, mai rupîndu-le cîte-o petală, ducînd-o la bunica, care se odihnea la umbră, să o miroase... Deschizîndu-mi ochii, am căutat prin grădina mea acea mică tufă de bujor îmbobocit, pe care am adus-o după moartea bunicii să o sădesc în curtea casei noastre. Cînd înfloreau bujorii o simt pe bunica alături...

Îmi lipsește și mireasma acea amețitoare a florilor albe ce se cățarau în lungul

„tărnațului” la casa veche a celeilalte bunici (mama tatălui meu), precum și mirosul înepător, sufocant, dar atît de firesc după murluitul podelei din „miheiul dă căuaci” al bunicului, pe care nu mi s-a dat să-l cunosc... Dar i-am simțit prezența, privind umerii fiilor săi aplecați de-asupra menghinei și lucrînd cu unelte bunicului. E bine cînd ne este dat să-i cunoaștem și să trăim în preajma celor apropiați!...

Aveam patru-cinci ani, cînd împreună cu părinții și cu frățiorul mai mic ne-am mutat la casa noastră, de unde mi-a rămas mirosul umed, jilav al ierbii proaspăt cosite, amestecat cu mirosul amar al buruienilor. Apoi vîd casa părintească cu bradul înalt de la colțul casei, pe care se cățara iedera spre cer biruitoare. Frunzele ei au împodobit „bota” festivă a chemătorilor la atîtea și atîtea nunți. Pe

atunci iedera nu se găsea în prea multe case din Micherechi...

Cu douăzeci de ani în urmă, în jurul casei noastre din Giula am sădit flori aduse din satul meu natal: de la bunica mea, căreia Dumnezeu i-a dat ani bogați ca să trăiască și să-și vadă și azi nepoții și strănepoții, de la tușe Ană și unchiul Nuț, de la unchioaia Ană și unchiul Nuț, de la nană Mărioară, de la nana lui Kardos... Aceste flori îmi amintesc de copilărie, de timpul unei alte lumi...

Anii aduc însă și miresme noi, care se strecoară printre amintiri. Mirosul lin și aromat al florilor de tei mă vor aminti în fiecare an de nașterea primului fiu, care ne-a fost dăruit odată cu florile de tei. Peste cîteva săptămîni voi reține acele emoții de bucurie de acum șapte ani, cînd florile de tei își vor împrăști iarăși mireasma ademenitoare.

Cîte și cîte miresme ne amintesc de miracolul vieții, ne îmbogățesc sentimentele de regăsire, ne fac să ne închinăm unei clipe. Să ne lăsăm duși pe aripile miresmelor... să ne mai vindecăm sufletul...

— anra —

Pe aripile miresmelor

Festivitate jubiliară la Radiodifuziunea Maghiară

Ziua de 27 aprilie – Ziua Minorităților

În ziua de 27 aprilie a.c., în Sala de marmură a Radiodifuziunii Maghiare din Budapesta a avut loc o festivitate pe cât de solemnă, pe atât de bogată – prilejuită de aniversarea a 25 de ani de la pornirea emisiunilor în limba minorității slovace. Pe parcurs, aceasta s-a îmbogățit în așa măsură, încât actualmente Radiodifuziunea Maghiară se poate mândri de faptul că, unică în Europa, zilnic transmite programe în toate limbile celor treisprezece minorități taxate în Ungaria. Și tocmai acest jubileu a îndemnat conducerea Radiodifuziunii Maghiare ca ziua de 27 aprilie să fie desemnată în viitor drept **Ziua Minorităților**.

Practic, această festivitate jubiliară s-a transformat într-un for pe tema relațiilor dintre minorități și mass-media, accentuându-se atât procesul de dezvoltare din ultimul sfert de veac, cât și punctele slabe și greutățile cu care se confruntă zi de zi colegii de la redacțiile naționalităților.

Dincolo de colaboratorii emisiunilor de naționalitate, la acest for au participat și au luat cuvântul și președinții autoguvernărilor pe țară

1993, după ce de la 1 ianuarie 1991 spațiul unei emisiuni s-a lărgit la 30 de minute. În zilele noastre, redacția lucrează cu cinci angajați interni – **Eva Iova, Iulia Kaupert, Anamaria Brad, Adam Bauer și Petru Cîmpian**. Printre externiștii emisiunilor se pot aminti **Edda Illyés, Ana Hoțopan, József Vmirjanszki**, și cei din afara țării: **Cornel Mata (Voivodina), Simona Pele, Eugen Glück și Elena Munteanu (România)**.

Programul pe țară se prezintă zilnic între orele 19.00–19.30 și se poate recepționa pe circuitul național al postului de Radio Kossuth, pe unde le ultrascurte, respectiv pe frecvențele studiourilor regionale. Emisiunile regionale sînt difuzate în zilele de lucru ale săptămînii între 10.30–12.00, iar sîmbătă și duminică între orele 14.30–16.00. Aceste emisiuni pot fi ascultate pe lungimile de unde ultrascurte cu frecvența de 66,29 MHz (emițătorul din Szentcs), respectiv 66,14 MHz (emițătorul din Komádi), în cadrul programului Kossuth.

Ideea generatoare a Redacției Române este de a informa, de a distra și de a educa. Astfel blocurile informative – știri, relatări, corespon-

ale minorităților, printre care și **dr. Maria Berényi**, vicepreședinta Uniunii Autoguvernărilor Românești din Ungaria. Liderii minorităților, la rîndul lor, au apreciat importanța emisiunilor în limbile minorităților și în întărirea identității, în păstrarea tradițiilor și a valorilor culturale, în informarea spiritual-culturală în limba maternă a cetățenilor de naționalitate. Evident că printre redacțiile celor 13 minorități se află și cea română, despre munca căreia a vorbit redactorul șef **Petru Cîmpian**. Dat fiind că anul viitor se vor împlini două decenii de la prima emisiune radiofonică românească, vorbitorul a trecut în revistă istoricul Redacției Românești de la începuturi și pînă în zilele noastre. Considerăm că nu este de prisos să publicăm și noi cele spuse de colegul Petru Cîmpian:

Prima emisiune radiofonică românească a fost transmisă la 26 iulie 1980, din Studioul de Radio din Szolnok. Programul redactat de Ștefan Frățean a fost difuzat din două în două săptămîni, sîmbătă dimineața între ora 7.00–7.30, pe undele medii, în cadrul programului III.

La 1 iulie 1987, odată cu înființarea Studioului din Seghedin al Radiodifuziunii Maghiare, emisiunile românești – două emisiuni românești de câte 30 de minute pe săptămînă: prima în zi de joi, cu începere de la ora 18.30, a doua sîmbătă de la ora 7.00 dimineața au fost transferate de la Seghedin. Pe lîngă cele două emisiuni săptămînale, difuzate la nivel național, a apărut și un program regional de 30 de minute, difuzat în fiecare duminică de la ora 8.00. Un moment important în istoricul emisiunilor de radio este data de 4 septembrie 1990: cu excepția zilei de luni, programul românesc se prezintă zilnic în 20 de minute.

Structura actuală s-a format începînd din anul

dențe – primesc un loc central atât în structura emisiunilor regionale, cât și în cele pe țară. În ceea ce privește distrarea, asigurarea fondului muzical corespunzător și adecvat conținutului cu ajutorul fonotecii noastre foarte modeste ne străduim să satisfacem dorințele ascultătorilor, dar totodată și normele profesionaliste. Iar statutul de minoritar, prezentarea valorilor culturale, evidențierea menținerii identității noastre de români poate contribui – în sensul natural al cuvîntului – la educarea neamului nostru.

În ultima vreme, redacția noastră dorește să se apropie de ascultător și de problemele sale zilnice într-un mod și mai hotărît. Magazinul femeilor, sau cel dedicat vîrstnicilor a stîrnit chiar de la pornire un interes susținut în rîndul ascultătorilor, cum și emisiunile religioase, care și ele au un rol bine conturat în structura programelor. Odată cu pregătirile formării Euroregiunii Dunăre–Tisa–Mureș–Criș s-a ivit necesitatea de a porni și o emisiune care să reflecte năzuințele, activitățile, gîndurile și speranțele cetățenilor acestei regiuni, în care se încadrează județele din ambele părți ale frontierei româno-maghiare.

Programul euroregional „Pe undele Europei” se realizează, începînd din anul 1997, cu contribuția strînsă și firească a postului de Radio Timișoara, prezentîndu-se săptămînal cu o ediție de 55 de minute.

Redacția Română a Societății Maghiare de Radiodifuziune dorește să servească și pe mai departe interesele comunității noastre românești din Ungaria, avînd un singur scop: deservirea deplină a ascultătorilor.

Ziua Minorităților la Radiodifuziunea Maghiară a luat sfîrșit cu un concert festiv și o recepție.

– km –

Subvenții pentru programe românești

La ședința ordinară a Curatorului Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” care a avut loc la 29 aprilie 1999, au fost subvenționate următoarele programe românești:

Programe culturale și de păstrare a tradițiilor (runda a II-a)

Asociația din județul Bichiș a Școlii artiștilor plastici (Chitighaz)
– pentru organizarea șantierului artistic 80.000 ft.

Căminul Cultural din Apateu
– pentru organizarea unui program susținut de copii de la grădinița locală 20.000 ft.

Comunitatea Cercetătorilor și Creatorilor Români din Ungaria
– pentru inițierea unor concursuri artistice 130.000 ft.

Fundația Publică din Jaca
– pentru organizarea Zilei românești 40.000 ft.

Uniunea Autoguvernărilor Românești din Ungaria
– pentru organizarea festivalului cercurilor „Perinița” 270.000 ft.

Autoguvernarea minoritară română din cartierul II al Capitalei
– Evenimentele din 1948–49 și românii din Capitală 70.000 ft.

Institutul de Cercetare al Românilor din Ungaria
– biserica și cultura laică (forum) 90.000 ft.

Autoguvernarea minoritară română din Săcal
– pentru organizarea unui program de păstrarea tradițiilor 20.000 ft.

Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz
– pentru organizarea unui festival cultural 150.000 ft.

Autoguvernarea minoritară română din cartierul VII al Capitalei
– pentru organizarea unui program cultural 70.000 ft.

Autoguvernarea minoritară română din Apateu
– pentru organizarea unui concurs de povestire 20.000 ft.

Autoguvernarea minoritară română din Bedeu
– relații cu localitatea înfrățită 60.000 ft.

În total: 1.020.000 ft.

Tabere de tineret, excursii de studii (runda întâi)

Autoguvernarea comunei Chitighaz
– pentru organizarea unei tabere de tineret 180.000 ft.

Școala generală din Micherechi
– pentru tabere de vară 200.000 ft.

Comunitatea românilor din Pocei
– pentru organizarea unei tabere de lectură 120.000 ft.

Uniunea Autoguvernărilor Românești din Ungaria
– pentru organizarea taberei de lectură pe țară 200.000 ft.

Școala generală din Otlaca-Pustă
– pentru tabere de vară, excursii de studii 150.000 ft.

Școala generală și Căminul Cultural din Apateu
– pentru tabăra de vară 100.000 ft.

Școala generală și Căminul Cultural din Apateu
– pentru excursie de studii „Pe urma strămoșilor” 100.000 ft.

Școala generală din Bedeu
– pentru excursie de studii 60.000 ft.

Școala generală din Bedeu
– pentru organizarea taberei de lectură 50.000 ft.

Autoguvernarea minoritară română din Săcal
– pentru relații cu țara-mamă 60.000 ft.

Comunitatea baptistă din Micherechi
– pentru organizarea unei tabere de tineret în România 170.000 ft.

În total: 1.490.000 ft.

La Giula

În focar – cauza învățământului românesc

Legile noi, legate de condițiile și posibilitățile de funcționare și întreținere ale instituțiilor minorităților naționale, inclusiv ale școlilor (adică dependența financiară ale acestora) ridică din ce în ce mai multe probleme și greutăți, mai ales în viața școlilor mai mici cu elevi puțini.

Din păcate, majoritatea școlilor generale de naționalitate țin de această categorie. Prin urmare în tot mai multe comune – mai ales dacă luăm în considerație că școlile noastre românești se găsesc în județe care și în general sînt înapoiate din punct de vedere economic – școlile duc o luptă înverșunată pur și simplu pentru existența zilnică.

Despre „victimele” acestui proces (de ex. Aletea) cît și despre demersurile făcute pentru salvarea acestora am informat în repetate rînduri. În ultimii ani, fosta *Autogovernare pe Țară a Românilor din Ungaria* împreună cu *Departamentul pentru minorități din cadrul Ministerului Învățămîntului* a reușit oarecum să potolească situația, însă pericolul a rămas și pe mai departe.

Tocmai din aceste motive, *Uniunea Autogovernărilor Românești din Ungaria* a considerat necesară organizarea unei conferințe pe țară cu tema: *Possibilitățile de funcționare ale școlilor minoritare, rolul autogovernărilor minoritare în acest proces*.

La actuala întrunire, care a avut loc la Giula în ziua de 24 aprilie a.c., au participat primari, notari și directorii școlilor în cauză. Avînd în vedere importanța temei, organizatorii i-au invitat la dialog și pe reprezentanții organelor de stat competente în temă. La consfătuirea de la Giula s-a

putut constata cu satisfacție o participare peste așteptări. După primele întâlniri personale, atmosfera întâlnirii a devenit în scurt timp degajată. Firește, la formarea acestui climat a contribuit și un alt factor: cei întruniți nu acum s-au întâlnit pentru prima dată și au venit la Giula cu aceeași intenție constructivă: aflarea unor căi în

procesul de rezolvare a problemelor din învățămîntul românesc.

Întîlnirea propriu-zisă, oficială, a fost deschisă de **Traian Cresta**, președintele Uniunii Autogovernărilor Românești din Ungaria. Vorbitorul s-a referit la experiențele acumulate cu ocazia deplasărilor făcute în localitățile cu populație românească din județele Bichiș, Hajdú-Bihar și

Csongrád. Din informațiile schițate, cei întruniți au putut afla că aproape în toate localitățile vizitate problema s-a examinat din prisma condițiilor și posibilităților de funcționare ale școlilor noastre.

În continuare, **Ana Simon**, adjunctă la Departamentul pentru Minorități și Relații Externe din cadrul Ministerului Învățămîntului a prezentat un material informa-

tiv axat tocmai pe tema în discuție. Doamna Simon i-a informat pe cei prezenți și despre cîteva aspecte legate de planurile de viitor ale ministerului. Printre acestea, vorbitoarea a anunțat că în cazul școlilor care funcționează în localități cu populație sub 1100 de locuitori, cheltuielile cursului inferior precum și ale grădinițelor vor

fi suportate sută la sută de minister. Printre planurile de viitor s-au făcut referiri la faptul că organele de guvernare – prin modificarea legilor în cauză – în viitor ar dori să asigure 80 la sută din cheltuielile de funcționare a instituțiilor de învățămînt. Pentru remediarea situației în care au ajuns școlile noastre mai există și un fond de intervenție. Ca atare, prin înaintarea unor concursuri, se pot obține fonduri care ar fi suficiente pentru „stingerea focului”.

În continuare au urmat discuții. S-au înscris la cuvînt reprezentanți din aproape fiecare localitate, sesizînd mai ales problemele locale, subliniind că conducerile autogovernărilor pretind păstrarea limbii și tradițiilor strămoșești, tocmai din aceste motive e inadmisibil să se desființeze școlile din aceste localități.

S-a propus ca în viitor, în cazul finanțării școlilor unde se învață în limbile minorităților, aceste școli să fie finanțate din fonduri centralizate, fonduri rezervate anume acestor instituții de învățămînt. În acest fel nu s-ar mai încărca bugetul local, crescînd perspectivele practice favorabile pentru continuarea învățămîntului în limbile minorităților. Cu toții au fost de acord că pentru soluționarea acestei grave probleme în viitor va fi necesar un ajutor mult mai ferm din partea Ministerului.

Întrunirea de la Giula poate fi apreciată sau criticată, dar un lucru e incontestabil: cu toții au dorit să facă ceva pentru îmbunătățirea situației, pentru făurirea unui sistem optim de funcționare. Însă în viitor acest cadru va depinde în mare măsură de deciziile aplicate și de fondurile asigurate de forurile centrale de stat.

– juhász –

Schimb de experiență

Între 26–29 aprilie 1999, pe baza unui contract de schimburi de experiență între *Școala Superioară Körös* și *Institutul Pedagogic din Bichișciaba*, și *Inspectoratul Școlar al județului Satu-Mare*, o delegație din orașul Satu-Mare a fost găzduită la Bichișciaba. Delegația a fost compusă din inspectorii de limbă română și maghiară precum și din cinci elevi ale Școlii Normale din Satu-Mare. Vizita sîtmărenilor a reprezentat continuarea conlucrărilor începute la sfîrșitul anului trecut și a venit ca răspuns la vizita pe care au întreprins-o la Satu-Mare în februarie a.c. un grup de profesori și studenți de la Bichișciaba, printre care și studenți de la secția română. În zilele petrecute în Ungaria, oaspeții au fost interesați mai ales de situația românilor de aici. Ei au vizitat Liceul și Școala generală N. Bălcescu din Giula, *Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria*, Editura NOI, Școala generală și Casa-muzeu din Chitighaz.

Explicațiile oferite de **Ion Budai**, **Mihai Kozma**, directorul editurii, **Emilia Martin**, **Gheorghe Petrușan** și **Florica Santău** au adus multe lămuriri asupra naționalității românești din Ungaria dovedind încă o dată necesitatea unor contacte profesionale mai strînse cu România, contracte benefice ambelor părți.

Din presa României:

Românii vor putea lucra, începînd cu luna mai, ca muncitori sezonieri în Ungaria, a anunțat recent Ministerul Muncii și Protecției Sociale din România.

Lucrătorii români vor beneficia de toate prevederile legate în vigoare. Este și aceasta o formă de luptă împotriva muncii la negru. Muncitorii vor primi despăgubiri în cazul accidentelor de muncă și vor avea contracte ferme de muncă. De asemenea, se va realiza și continuitatea în muncă, pentru că din salariu li se vor reține ajutorul de șomaj și ajutorul social. În acest scop, Ministerul Muncii și Protecției Sociale din România și Minis-

terul Afacerilor Sociale și al Familiei din Ungaria au semnat, la 27 aprilie, un Protocol de cooperare în domeniul muncii și afacerilor sociale. Acordul bilateral mai reglementează și posibilitatea încheierii unor contracte de muncă și convenții colective în domeniul instituțional în domeniul pieței muncii, respectiv al protecției sociale și familiei. De asemenea, protocolul încheiat între România și Ungaria va deschide calea spre dezvoltarea și modernizarea relațiilor bilaterale în domeniul asigurărilor sociale și asistenței sociale.

(COTIDIANUL din 28 aprilie 1999)

Festivalul internațional de muzică laică și religioasă corală

În perioada 24–25 aprilie, corul Facultății de Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, a participat la Festivalul internațional de muzică laică și religioasă corală, ce s-a desfășurat în orașele Gyula și Szeged. Festivalul, ajuns la ediția a IV-a, a fost organizat de comunitatea românească din Gyula cu sprijinul Episcopiei Românești din această localitate.

Țara noastră a fost reprezentată de formațiile de la Curtea de Argeș, Arad, Oradea și Timișoara. La festival au mai participat coruri din Ungaria. Sîmbăta, la

deschiderea oficială, după ce s-a făcut o scurtă prezentare a formațiilor participante, în locul corului de la Coștei (Voivodina) a fost citată o impresionantă scrisoare: „atunci cînd armele vorbesc și cîntecul trebuie să amuțească” ne-a declarat profesorul preot **Nicolae Belean**, dirijorul corului din orașul nostru.

Corul Facultății de Teologie a prezentat un buchet de piese românești, religioase și folclorice.

Mihaela NISTOR – Timișoara
(TIMIȘOARA – PRESS, 28 04 1999)

„Cei care obțin rezultate, iubesc ceea ce fac”

De un timp încoace aproape nu trece an în care Liceul românesc „N. Bălcescu” din Giula, ca instituție să nu se mîndrească cu rezultate remarcabile la *Concursul de studii pe țară al școlilor medii* la limba italiană. Elevii liceului au cîștigat pînă acum de la premiul locului XV pînă cel al locului I etc., iar în anul acesta premiul pentru locul V.

Cam cîte școli se înscriu, cam cîte elevi participă, cîte faze trebuie să depășească acești tineri pînă ajung în apropierea premiilor – aceste întrebări m-au preocupat cînd am vizitat-o pe profesoara **Florentina Oltean**, care pregătește elevii pentru concursul de la limba italiană.

– Concursul începe în școlile medii prin completarea unui test. Cei care ating punctajul necesar, stabilit de Biroul Național de Servicii pentru Învățămîntul Public, aceștia trec la faza următoare din Budapesta. În anul acesta au continuat concursul cam 250 de elevi, dintre care 40 de elevi se clasifică și care dau un examen. Dintre aceștia, 20 de concurenți urmează să fie premiați.

La liceu predau cu normă întreagă din anul 1991 și cam de atunci participăm la acest concurs cu rezultate diferite. Sînt bucuroasă împreună cu elevii mei care au fost clasati printre cei mai buni și sînt mîndră mai ales cînd cîte-un elev reușește să obțină un examen de limbă.

– Aveți vreo metodă specială cu care pregătiți elevii pentru competiție?

– Pregătirea necesită o muncă imensă, fiindcă elevul trebuie să aibă contact permanent cu limba. Trebuie să înțeleagă esența, legile interioare ale limbii italiene, care, la fel cu alte limbi, evoluează repede. Deci trebuie să înveți, să notezi permanent. Mă străduiesc să aleg texte conforme vârstei elevilor, cu teme apropiate de ei, cu probleme zilnice. Nu am metode speciale, dar e sigur că cei care obțin rezultate, iubesc ceea ce fac – și acesta e lucrul cel mai important.

De altfel în predare, ca profesoară, mă bazez în primul rînd pe elevi. Nici nu se poate aplica aceeași metodă cu fiecare clasă. Elevii au capacități diferite, iar în cazul unei limbi străine: ea nu poate fi însușită doar prin metode, ci trebuie învățată și vorbită. La noi se ivește și o problemă specială, cu care luptăm mult: cunoscînd limba română, poate fi ușor înțeleasă limba italiană. Dar e greu să o vorbești și să însușești legile gramaticale care totuși diferă de cele ale limbii române.

– În ce măsură colaborează specialiștii de limbă italiană?

– Pentru profesorii de limbă italiană se organizează cur-

suri de perfecționare foarte bune. Colaborăm și ținem legătura unii cu alții, ne informăm de actualitățile domeniului. Tocmai în zilele trecute am putut participa cu două eleve la un congres de italianistică, organizat la Budapesta, de secția Universității ELTE și de Institutul Italian. Am putut audia prelegerile unor personalități marcante, lingviști renumiți din Italia. Pentru cele două eleve, care vor să continue studii de limbă italiană, dar și pentru mine, acest congres a însemnat o posibilitate interesantă și foarte eficientă.

Calificată pe locul V, **Alina Mesaroș** este elevă în anul III la liceul românesc. Ea mi-a mărturisit că pasiunea pen-

tru limbi a moștenit-o, a „respirat-o” încă în mediul familiei, mama și regretata ei soră vorbind la fel limbi străine. Alina (venită din Cluj-Napoca din România), s-a stabilit cu trei ani în urmă la Gyöngyös și a început să învețe limbi încă în România. La școala generală în clasa a 2-a a început cu engleza, a urmat apoi în clasa a 5-a franceza, în clasa a 8-a latina, iar la liceul din Giula italiana. În plus, devenind căministă și elevă a liceului românesc (deja stabilită în Ungaria), a trebuit să însușească și limba maghiară.

– Nu știam deloc ungurește, dar cred că acum nu mai am probleme – mi-a spus Alina.

– Chiar te interesează atît de mult limbile?

– În așa măsură, încît aș dori să devin ori traducătoare, ori om de afaceri, ori să lucrez în așa loc unde să mă pot folosi de cunoștințele de limba română, italiană și engleză. De aceea mă pregătesc ca peste un an să dau examen de admitere la Universitatea ELTE, la secția română-italiană.

– Alina, ai frecventat ore de limbi străine și în România, și în Ungaria. Ai remarcat metode diferite?

– În Ungaria pînă acum nu am cunoscut mulți profesori. Dar după părerea mea, profesoara Oltean are un foarte bun stil de a predă. Predă cu severitatea (care e impunător pentru mine) caracteristică școlilor din România. Doamna profesoară face parte din categoria de profesori care predau din plăcere de a predă și se străduiește spre binele elevilor. Dînsa s-a ocupat foarte mult cu mine și după ore: mi-a recomandat cărți, manuale foarte bune, m-a îndemnat să ascult muzică, să urmăresc programul televiziunii RAI, mi-a solicitat multe compuneri, să fac exerciții gramaticale și m-a ambiționat mai mult să conversăm.

– Ești atît de hotărîtă, energică și în viața personală?

– Cred că sînt într-adevăr destul de hotărîtă... deși mai ales în lucrurile care îmi plac. Dar e sigur că dacă mă apuc de ceva, îmi iau ceva în cap, fac totul pentru a duce pînă la capăt. Am sîrguință și insist la ceea ce vreau să fac... Deși am impresia că nu s-a încheiat încă procesul formării personalității mele. De exemplu încă nu mi-am găsit cărțile mele, deși e clar că literatura începe să-mi placă din ce în ce mai mult...

– Cum te-ai obișnuit cu Ungaria, cu liceul?

– Mi-a fost foarte greu, pînă nu am cunoscut limba maghiară. La început nu-mi plăcea aici, fiindcă nu cunoșteam pe nimeni. Dar acum am deja prieteni, mulți cunoscuți.

– Ce te mai preocupă în afară de limbi?

– Ciudat, dar îmi place matematica, să ascult muzică (cînt și în cor), să dansez, să scriu scrisori (corespundez și prin ziare), să mă plimb, să citesc reviste (așa am învățat limba maghiară).

Iar ce nu mi-a mărturisit Alina: am văzut din întâmplare o acvarie de-a ei, o natură moartă atît de impresionantă prin finețea sa, că am zis cine a făcut-o precis că are talentul unui artist...

– anra –

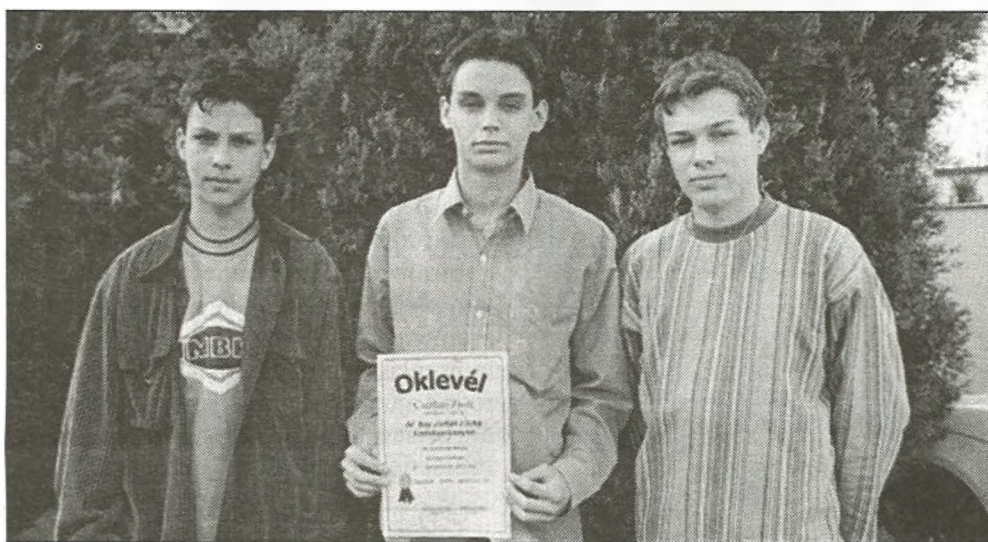
Concurenți români la Sarkad

În afară de lecțiile obișnuite, tineretul școlar se înscrie la diferite ocupații extrașcolare, iar cei mai buni elevi participă și la anumite întreceri de specialitate, în cadrul cărora au posibilitate să-și încerce puterile, să-și compare bagajul de cunoștințe.

Despre o știre îmbucurătoare am aflat în trecutul apropiat, discutînd cu trei elevi („Toma Bordás, Zsolt Cserhádi, Adam Szucsigan”) ai Liceului „N. Bălcescu” din Giula.

– Concursul memorial de fizică „Bay Zoltán” organizat pe județ s-a desfășurat acum pentru a patra oară. La finala întrecerii care a avut loc la Liceul Ady-Bay din orașul Sarkad au sosit liceeni din diferite localități din județul Bichiș (Békéscsaba, Orosháza, Mezöberény, Giula etc.). Concursul a fost precedat de o fază anterioară care a constat din rezolvarea în scris a problemelor de fizică, din materialul care figurează în programa școlară. De la liceul nostru, trei elevi ne-am înscris la întrecere, din clasa a II-a cu Tamás (concurînd și anul trecut), iar din clasa întâi, Adam. Profesorul nostru de fizică, domnul **Nicolae Luțai** ne-a ajutat foarte mult, pregătindu-ne pentru întrecere în cursul după-meselor – a început să-mi povestească Zsolt.

– Pregătirea ne-a răpit mult timp, dar am făcut-o cu plăcere, fiindcă ne interesează această disciplină, iar după bacalaureat am dori să studiem și noi amănunțit fizica. Astfel de ocazii sînt potrivite pentru a ne da seama de nivelul cunoștințelor noastre și de diferențele cunoștințelor de la o școală la alta. După rezultatele probelor în scris, în finală au ajuns concurenții care au obținut cele mai bune rezultate, fiind informați că Zsolt și Adam au fost clasati pe locul întâi în catego-

riile (pe temele) respective, iar eu am obținut locul al patrulea. – a continuat Toma, iar Adam s-a referit la pregătire astfel:

– Trebuie să-i mulțumim profesorului nostru pentru ajutorul acordat, că s-a „chinuit” atîta cu noi zi de zi. Păcat că la școală nu avem și un cerc de fizică unde am putea exersa în plus și ne-am putea acumula cunoștințele suplimentare, mai ales că la competiții de acest gen cerințele sînt mult mai mari. Zsolti, de exemplu, se ocupă de doi ani de acest obiect de studiu și la ore suplimentare, ceea ce a contat mult, precum ne-a povestit după întrecere.

Elevii mi-au rezumat că în finală toți concurenții au pornit de la zero, indiferent de rezultatele obținute la probele în scris. Conform anilor precedenți, și întrecerea actuală s-a desfășurat pe categorii, pe clase. Astfel cei doi elevi români din clasa a doua au con-

curat în tema „termotehnicii”, dintre cei opt participanți Zsolt clasîndu-se pe locul II iar Toma pe locul al șaptelea. În categoria „mecanică” (clasa I), dintre cei zece concurenți Adam a terminat tot pe locul al șaptelea. Felicitîndu-i pe toți trei și pe această cale le dorim succese de viitor, elevii mărturisindu-mi că doresc să se înscrie și la anul la asemenea acțiune.

La concret, concursul a constat dintr-o lucrare în scris (trei probleme de fizică foarte grele pentru rezolvare avînd la dispoziție în două ore și jumătate) și exerciții de experimentare care au durat două ore. Concursul care s-a dovedit de folos s-a terminat cu anunțarea rezultatelor, premiile (diplome și cărți) fiind înmîinate de **István Varga**, președintele reprezentanței județene a Asociației de Fizică „Eötvös”.

– E. Bánya –

Comunitatea Cercetătorilor și Creatorilor Români din Ungaria publică un

CONCURS

pentru tinerii români din Ungaria.

Limita de vîrstă a participanților:
25 de ani.

Concursul are trei categorii.

1. Literatură (proză, poezie, traduceri, scenariu) și ziaristică
2. Arte Plastice: pictură, sculptură, ceramică, artă textilă
3. Film documentar, artă fotografică

La fiecare categorie se vor premia cele mai bune lucrări, astfel:

Premiul I	– 15.000 Ft
Premiul II	– 10.000 Ft
Premiul III	– 8.000 Ft

Lucrările trimise vor fi însoțite de un moto și de un plic închis cu numele și adresa concurentului.

Termenul de înaintare a lucrărilor:
31 mai 1999

pe adresa:

**Comunitatea Cercetătorilor și
Creatorilor Români din Ungaria**
5700 Gyula
Str. Dózsa nr.8.

Giula, 30 aprilie 1999.

În mijlocul micilor dansatori din Chitighaz

Dincolo de ușa masivă a sălii de spectacol de la Casa de Cultură din Chitighaz am auzit glasuri de copii, care cântau cântece populare maghiare. Când am intrat, m-a primit o sală întunecată, doar dinspre scenă s-a strecurat lumină. Când ochii mei s-au obișnuit cu lumina îndepărtată, am început să deslușesc cercul copiilor de la marginea scenei. Nu i-a deranjat deloc când m-am dus printre ei. M-au salutat cu zîmbet și dînd din cap. Când au terminat strofele cântecului, s-au întors curioși spre mine: cine oi mai fi și eu?!

„Am venit să vă văd, cum dansați” – le-am spus drept scuză că i-am deranjat în mijlocul probei.

„Vă arătăm imediat” – mi-au răspuns în sufletești. Dintre ei s-a ridicat o tînră blondă și frumoasă, prezentîndu-mi-se. Ea e conducătoarea-coregrafă a echipei de copii de păstrare a dansurilor populare din Chitighaz.

Krisztina Gönczi dansează în ansamblul „Alföld” din Orosháza:

– Instruiesc acești copii din clasele 1–5 de la școlile generale din Chitighaz din toamna anului trecut. Dar legătura mea cu această localitate, cu oamenii și copiii de aici, cu dansurile românești locale este mai

veche. Dansez de aproape 16 ani și cunosc și dansurile populare din loc, ansamblul nostru avînd relații bune cu **soții Buha**. Chiar la un concurs de dansuri populare am interpretat în categoria soliștilor dansuri din Chitighaz. Îmi plac foarte mult: sînt frumoase și dinamice. Dar nici copilașii nu sînt chiar atît de necunoscuți, deoarece pe cîțiva i-am instruit în vara trecută în cadrul taberei de dansuri populare organizată la Chitighaz. Acolo am discutat cu **Petru Selejan**, directorul Casei de Cultură, care m-a rugat să mă angajez la instruirea grupei de dansuri din cadrul cercurilor care funcționează la Casa de Cultură. Așa am ajuns la Chitighaz. De altfel din 1993 ajut cu munca mea de coregraf în mai multe localități.

Hai, să vă prezentăm repertoriul nostru „în devenire”, care conține jocuri și dansuri din Sătmăr, din regiunile de dincolo de Dunăre și dansurile românești din Chitighaz! La instruirea dansurilor locale mă ajută și soții Buha.

Copiii s-au așezat într-un cerc, exersînd cîțiva pași, apoi în perechi, pe urmă mi-au arătat un joc de copii. Au „lucrat” disciplinați, ascultînd cu atenție toate instrucțiunile primite. Au repetat aceiași pași de cîte ori li s-a cerut. Iar cînd „profesoara”

lor a întrerupt repetiția pentru o mică pauză – ca să ne putem continua și discuția – mulți copii s-au apucat, retrași la o parte, să exerseze cîntecele.

– Uitîndu-mă la copii, văd că ei sînt de diferite vîrste, ceea ce în cazul unei echipe de dansuri nu e deloc indiferent: cam diferiți la înălțime!

– Sînt bucuroasă că la repetiții participă cam 20 de copii, în plus, avem acum un raport foarte bun: cam jumătate fete, jumătate băieți, deci este ușor să formeze perechi. Instruirea e dificilă mai ales fiindcă nivelurile de cunoaștere a dansurilor se schimbă de la un an la altul, ceea ce înseamnă că noi începem cu cele mai simple jocuri pentru copii – cu pași ușor de învățat – continuînd cu dansuri mai scurte și puțin mai lungi. Mai întîi învățăm pașii, iar, pe neobservate, leg pașii într-o coregrafie de cam 4-5 minute. Aceste coregrafii le întocmesc singură. Cred că învățînd „ramuri” atît de diferite din mișcarea dansurilor populare, îi atrage pe copii. Sînt convinsă că și tabăra din vara trecută a antrenat numărul acesta relativ mare al copiilor.

– În acest scurt timp, ați avut ocazii de a prezenta micul program al copiilor?

– Încercăm să întocmim și să ne însușim

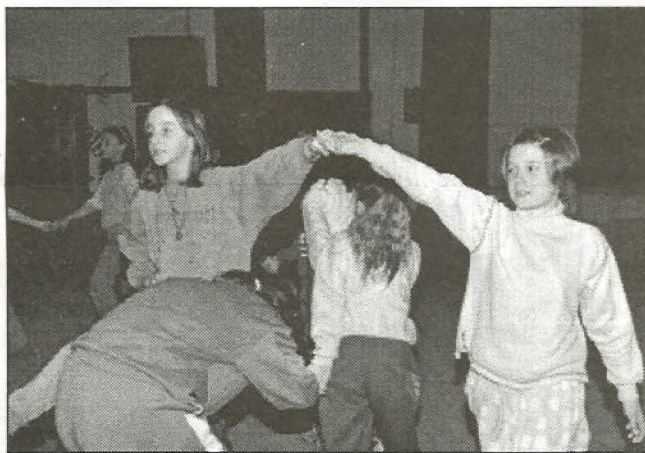
atîtea dansuri, încît să putem participa la festivaluri de dansuri populare. Sperăm că vom primi invitații. Ceea ce îmi doresc este ca să răspundă acești copii în sufletești și harnici și părinții lor, prin încheierea sezonului cu un program. Dacă veți avea timp, să veniți să vedeți cît de mult vor avansa pînă atunci micii mei dansatori.

Avînd încă cîteva minute libere, m-am apropiat de grupul fetelor, întrebîndu-le care sînt eleve din școala generală românească și cum le place la repetiții.

– Eu particip la aceste probe încă din anul întîi și tare îmi place să dansez. Pe Krisztina o cunosc încă din tabăra de dansuri din Chitighaz. Și atunci a fost foarte drăguț cu noi și așa e și acum – mi-a spus **Ana Selejan**, elevă în clasa a 3-a a școlii românești.

– Și eu vin aici de trei ani și abia aștept să învăț următorul dans. Toate îmi plac și pe toate le poți învăța dacă vii regulat și ești sîrguincios. Deși dansurile din Sătmăr sînt mai grele – a adăugat **Nora Ardelean**, elevă în clasa a 5-a a școlii românești.

I-am lăsat să mai danseze, m-am uitat încă puțin la ei și am ieșit din sală închizînd fără zgomot ușa în urma mea și încercînd să-mi obișnuiesc ochii cu lumina puternică a soarelui de primăvară. – anra –

Impresii confortabile

de la Cercul de lectură „LUCIAN MAGDU” din Szarvas

Începutul unui an de învățămînt dă foarte mari emoții fiecăreia dintre noi, dar în cazul nostru, al celor care au pășit încrezătoare în învățămîntul superior, emoțiile s-au amplificat, punînd stăpînire pe noi. Credem că este, oarecum, și teama de necunoscut, teama de un nou univers în care ne simțăm și ne simțim, și la modul prezent, cu o mare angajare. Firește că această angajare o putem traduce prin asumarea – aproape totală – a răspunderii noastre pentru profesia de educatoare bilingvă (maghiaro-română) pentru grădinițele cu grupe românești din Ungaria. Materii numeroase de specialitate (în limbile maghiară și română), materii de cultură generală, socio-umane, practica de specialitate în cele două limbi, toate au menirea să contribuie la profilul nostru intelectual, la împlinirea personalității noastre, într-un nou context social care ne cere eforturi zilnice pentru înfăptuirea în viață a Programei Naționale de Bază, a reformei învățămîntului național, în care ca o componentă inseparabilă, este învățămîntul minorității noastre române. Așadar, emoțiile ne însoțesc în prezent și în viitor. Ni le dorim constructive, creatoare, – așa cum ne-a fost dat să auzim de nenumărate ori, la orele de cultură și civilizație românească, îndemnuri rostite de profesoara noastră, doamna **Lucreția Șipoș Fluieraș**.

Emoțiile sînt firești și dorim să le stăpînim noi pe ele, și nu ele pe noi. O altă învățătură pe care ne-am obișnuit s-o exer-

săm și în cadrul Cercului de lectură „LUCIAN MAGDU” din cadrul Institutului de Educatoare „Brunszvik Teréz”: un cerc în care apropierea noastră de cultura română, de scrierile creatorilor români din Ungaria și România se produce la modul cel mai plăcut posibil: cu competența ei respectabilă, doamna profesoară, cu căldura ei specifică, cu tactul ei pedagogic pilduitor și cu o căldură colegială care ne face să ne simțim importante. Și sîntem importante, deoarece în cadrul cercului de lectură și de literatură fiecare spune ceva, ceva pregătit în urma unei documentări bibliografice, fiecare recită pe cît posibil cît mai frumos, mai expresiv din poeziile poetului care dă numele cercului, **Lucian Magdu**, din creația lui **Ilie Ivănuș**, a **Luciei Borza**, a **Mariei Berényi**, a lui **Petre Anton**, a lui **Vasile Roxin** și a **Mihalei Bucin**. Să nu-l uităm pe poetul **Alexandru Hoțopan**, căruia i-am dedicat o sedință specială de recitare. Valorificăm în mod organizat sursele documentare existente în biblioteca catedrei de literatură și civilizație românească sau împrumutăm prin generozitatea doamnei **Doina Luțai** de la biblioteca Liceului românesc „Nicolae Bălcescu”.

Cu prilejul întîlnirilor noastre lunare sau bilunare, am auzit că la Szarvas prin cercul nostru de lectură s-a reînnoit o mai veche tradiție de acest fel, existentă „la tinerimea română studioasă din Szarvas, Seghedin și Kecskemét”, tradiție de cultivare și perfecți-

onare a limbii române în cadrul „Societăților de lectură a junimii române studioase” din orașele mai sus amintite.

Așadar, noi înfăptuim un act de cultură ce vine „din rădăcini comune”, din istoria culturală „a junimii române” de la mijlocul sec. al XIX-lea, junime care cuprindea români studioși și care au devenit mari personalități precum **Moise Nicoară**, **Iosif Ioan Ardelean**, **Victor Popovici**, **Dionisie Luțai**, **Paul Tulcan**, **Efremie Barbu** și **Gheorghe Chicin**.

Noi considerăm aceste întîlniri literare foarte importante, ca o datorie sfîntă față de tradiție, al cărei fir s-a reînnoit în anul 1994, ca o datorie față de toți creatorii români din Ungaria, dar și o datorie față de clasicii literaturii române: **Mihai Eminescu**, **Creangă**, **Slavici**, **V. Alecsandri**, **Blaga**, **T. Arghezi**, față de creatorii poveștilor populare și culte, față de limba română și față de noi înșine.

Aceste întîlniri în cadrul cercului de lectură și literatură „LUCIAN MAGDU” sînt întîlniri cu creatorii, cu poezia și poveștile noastre populare, sînt minunate întîlniri cu frumusețea limbii române, cu rostirea ei cît mai expresivă, în lecturi confortabile.

Impresiile unei astfel de activități sînt minunate, confortabile și ele. Ele dau un sens substanțial devenirii noastre ca slujitoare ale limbii române în noul context al reformei acesteia.

Timea Juhász, Bea Bozga, Monica Jánk studențe

Foto: K. I.

Festivitățile Școlare „Erkel” (EDÜ) – Giula

La sfîrșitul săptămînii trecute, în zilele de 30. aprilie și 1. mai, orașul Giula a găzduit pentru a XIX-a oară șirul de programe de sub genericul **Festivitățile Școlare „Erkel”** – inițiate cu decenii în urmă de liceul cu același nume.

La actuala ediție au participat peste 1000 de elevi, reprezentînd 47 de instituții de învățămînt mediu din cinci județe ale Ungariei.

Tinerii și-au putut „încerca puterile” în șaptesprezece categorii. Cei mai buni participanți au primit diplome și premii. De această dată, Liceul românesc „N. Bălcescu” a fost reprezentat de echipa de dansuri populare. Tinerii păstrători de tradiții s-au prezentat în fața publicului numeros cu două dansuri tradiționale de pe meleagurile noastre.

Întâlnire cu Nichita Stănescu

Abia a trecut o săptămână de când ne puteam întâlni cu scriitorul *Augustin Buzura*, când o invitație ne-a atras din nou la sediul din Giula al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. De astă dată, invitația ne-a promis o „întâlnire” cu **Nichita Stănescu**, mai exact, cu viața și opera poetului. Ca și până acum, invitația elegantă ne-a dat o seamă de informații, pregătindu-ne spiritual (și lexical) pentru serata care urma să concentreze iarăși energii intelectuale remarcabile.

După câteva cuvinte de salut, rostite de colegul **Stefan Oroian**, inițiatorul cenei, a urmat conferința doctă a doamnei **Lia Maria Dulgheru** din Ploiești. Deși doamna s-a scuzat, cum că nu este directoarea Muzeului „Nichita Stănescu” (explicând în ce structură funcționează muzeele din județul Prahova) și că nu este critic literar, ci istoric, Lia Maria Dulgheru a dovedit multă erudiție, temeinică cunoaștere a „subiectului” și trudă migăloasă în selecționarea datelor pentru această comunicare științifică. Iar ca ploieșteancă mândră de marele fiu al orașului, cercetătoarea s-a dovedit cunoscătoare a multor detalii care l-au adus mai aproape de noi atât pe poetul Nichita Stănescu, cât și pe Nichita Stănescu-omul. Cu înalt conținut de idei, prelegerea a oferit auditoriului pagini nebanuite,

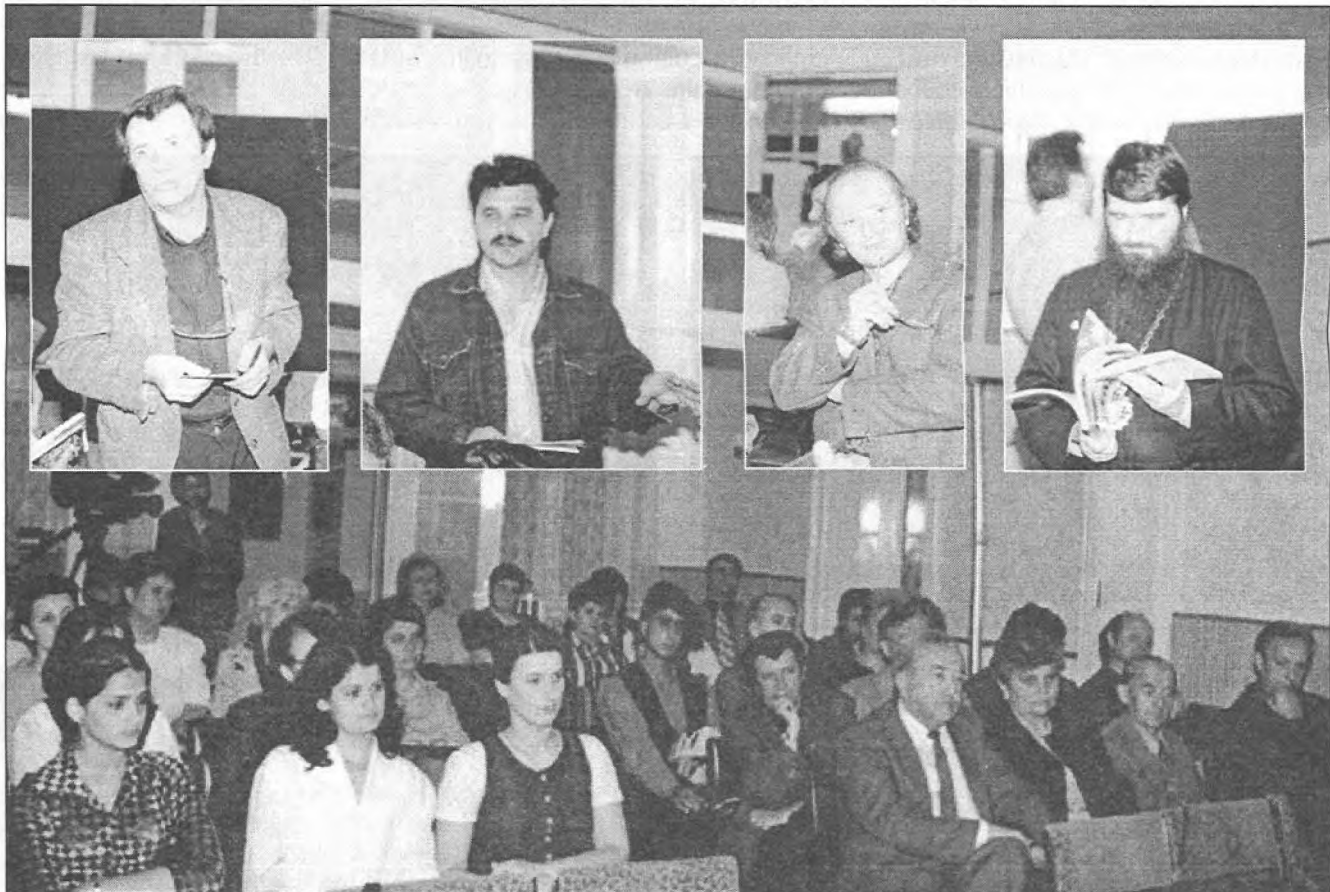
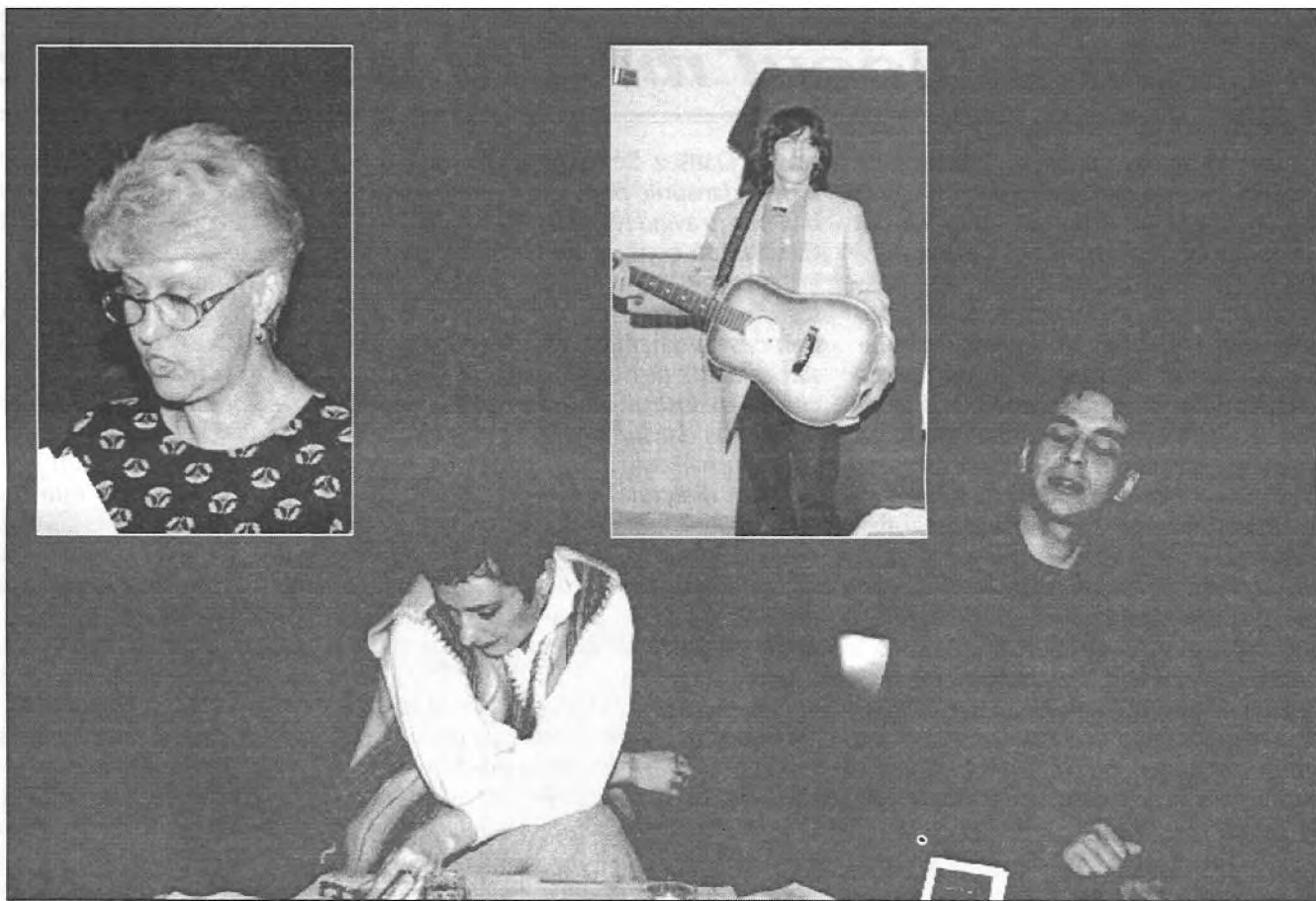
din opera poetului, atingând coarde necunoscute ale sensibilității lirice stănesciene.

După aplauze entuziaste și câteva clipe de regăsire pe undele unificatoare ale spiritului, a urmat montajul literar al celor trei tineri din Arad. De pe acum, **Dorina Darie**, **Vlad Crâșnic** și **Ioan Peter** au devenit dragi prieteni, fideli talmăcitori ai literaturii, cu care asistența din sediul Uniunii s-a obișnuit – și invers. Ca atare, recitalul a fost „croit pe măsură”, oferind întru totul ceea ce am așteptat: un recital de cameră pe trei voci și sute de nuanțe. Actorii noștri ne-au talmăcit cuvântul poetului, când șoptit, când urlat, când spus, așa, simplu și prozaic, când declamat, cu adâncă trăire dramatică. Îmbinarea versului cu cântecul s-a realizat în armonie perfectă, ajutând și mai mult apropierea de mesajul artistic al poetului Nichita Stănescu.

Un adaos valoros la cunoașterea artei poetice l-au însemnat scurtele comentarii făcute de ceilalți oaspeți arădeni: scriitori și oameni de teatru, care au asistat la cina (și nu pentru prima oară), luând parte activă la program. Prin contribuția lor, serata literară a devenit și mai bogată, câștigând în conținut și nivel artistic. La fel au contribuit în acest sens și panourile din sală și din hol, cu picturi și grafică legată de creația poetului.

Serate literare similare ajută în mod substanțial la formarea intelectuală a acelor români din Ungaria, care le frecventează.

E. I.

Frați în lume și în biserică

„Cîntați Domnului cîntare nouă, că lucruri minunate a făcut Domnul...
Strigați lui Dumnezeu tot Pămîntul; cîntați și vă bucurați și cîntați.”
(Psalmul 97)

O adevărată sărbătoare a însemnat pentru credincioșii ortodocși români din Seghedin ultima duminică a lunii aprilie. Mica comunitate românească din orașul de pe malul Tisei s-a bucurat în ziua de 25 aprilie de participarea unui mare număr de oaspeți din Curtea de Argeș și Timișoara, care cu o zi mai devreme au participat la Festivalul Coral Internațional „Viva la Musica”.

Credincioșii adunați și în biserica ortodoxă sîrbească, au dobîndit iertarea păcatelor și moștenirea împărăției cerurilor nu numai prin Liturgia săvîrșită de părintele paroh, protopopul **Aurel Becan**, ci și prin cîntecele dumnezeiești ale Formației Corale a Universității de Vest din Timișoara. Dirijată de preotul profesor **Nicolae Belean**, formația din orașul înfrățit cu Seghedinul a împrăștiat în sufletele credincioșilor atîta har, încît El va trăi acolo viu foarte mult timp.

La începutul slujbei unul dintre credincioși a fost întrebat de un corist: „Și unde sînt enoriașii?” Răspunsul a fost reținut, dar cu atât mai mîndru: „Noi, domnule, sîntem puțini români în acest oraș, însă cei care sîntem buni ortodocși, participăm la fiecare slujbă.” Concertul a dovedit că timișoreni au înțeles dorința credincioșilor din Seghedin, pe care i-au întărit în suflet și în credință cu vocea lor primită în dar de la Dumnezeu. Căci înaintea Celui de Sus nu este mai importantă o biserică plină cu oameni, decît una unde poate sînt mai puțini credincioși, dar adevărați.

Eva Iova

Multă vreme vom vorbi încă despre acest eveniment

Credincioșii care au participat la 25 aprilie, într-a treia duminică după Paști la sfînta liturghie din catedrala Sf. Nicolae, oficiată de **Preasfințitul Sofronie**, episcopul ortodocșilor români din Ungaria, au putut asculta minunatele cîntări bisericești interpretate de corul **CAMERATA FELIX** din Oradea, dirijat de **Avram Geoldeș**. În Duminica Mironosițelor Muieri, **Preasfințitul Sofronie** a rostit o predică frumoasă, atrăgînd atenția că acum și aici se sărbătorește femeile, vrednice prin statornicia, măreția, frumusețea și importanța lor – așa cum sînt ele. Iar membrii corului orădean au cîntat atît de frumos, atît de adînc, cum cel ce n-a fost de față nici nu-și poate imagina. Glasurile omenești au intonat sunete atît de înălțătoare ca cea mai desăvîrșită orgă, umplînd bolta catedralei și sufletele oamenilor care i-au ascultat. Talentul, ca har dumnezeiesc, a fost cu noi, ne-a luminat sufletele și multă vreme vom mai vorbi despre acest eveniment.

Ce găzduire!?

Dacă o dată s-ar fi întîmplat să fie stinse luminile din catedrala ortodoxă română din Giula înainte de terminarea slujbei, n-aș zice nimic. Dar cînd, în repetate rînduri constat așa ceva, nu pot să trec sub tăcere acest lucru. Căci biserica nu aparține unui grup de oameni, ci e a noastră, a credincioșilor. Iar dacă avem oaspeți, atunci și eu mă simt gazdă, și bunul simț nu-mi permite să trec pe lîngă așa „nesimțiri”, fără să fac observații.

Într-o duminică recentă, fiind slujbă arhierescă, adevărat, cam lungă, dar dumnezeiască, cînd a cîntat corul **CAMERATA FELIX**, banii au „țurgălit” și mai tare. Iar culmea nesimțirii a fost faptul că, în timp ce episcopul stătea încă în scaunul arhieresc, ascultînd corul, a început stingerea luminilor...

Bine că gazdele nu au încuiat ușa bisericii... că acasă se răcește masa...

Șt. Oroian

Programul
MTV1Az MTV
műsora

Május 10. hétfő

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól, határig 6.00 Szabadság tér 9.00 Bor és hatalom 9.35 Kincsestár 11.00 Gazdatévé 11.30 A homok titkai (brazil sorozat) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezáratlan akták 12.35 Vízi zsaruk (ausztrál sorozat) 13.25 Lássuk Indonéziát! 13.40 A pampák királya 14.35 Szomszédok 15.10 Szívtipró Gimi 16.00 Nemzetiségi magazinok 16.55 Sorstársak 17.15 Gazdit keressünk 17.45 Közveti híradók 18.00 Gyorsgély 18.10 Euro-percek 18.15 Ki marad a végén? 18.40 Maradj velünk! 18.50 Vackor az I/b.-ben 19.00 A bestia (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Esti Showder Fábry Sándorral 21.00 Minden lében két kanál (angol sorozat) 21.50 Negyvenhárom VOLT 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Szabad Verseny 23.05 Az ördög és az inkvizitor. (olasz-spanyol film).

Május 11. kedd

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (spanyol sor.) 9.35 Kincsestár 10.55 Evgyűrűk 11.30 A homok titkai (brazil sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezáratlan akták 12.35 Mosoly a javából 13.25 Lássuk Indonéziát! 13.40 A pampák királya (brazil sorozat) 14.35 Mecénás 15.10 Szívtipró Gimi (ausztrál sorozat) 16.00 Nemzetiségi magazinok (szlovén, német) 17.00 Túrabakancs 17.20 Kormányvó 17.45 Közveti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Hang-szál(l) 18.45 Gyerekeknek 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Elképesztő övezet. (amerikai sorozat - 3) 20.45 Kriminális 21.30 Telemázli 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Publikum 23.00 X-akták (amerikai sorozat).

Május 12. szerda

5.46 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsestár 10.55 Provokatív 11.30 A homok titkai (brazil sorozat) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezáratlan akták 12.35 1914-18 (angol dokumentumfilm) 13.30 A pampák királya (brazil sorozat) 14.20 Magyar felfedező 14.40 Magyarországi 2000 15.10 Szívtipró Gimi (ausztrál sorozat) 16.00 Nemzetiségi magazinok (horvát, román) 16.50 Életjel 17.00 Tükörkép 17.45 Közveti híradók 17.55 Utmutató 18.00 Hangszál(l) 18.45 Misi Mókus kalandjai 18.55 A bestia (brazil sorozat) 19.25 Híradó 19.45 TS 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Potyautasok (magyar-NSZK film).

Május 13. csütörtök

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsestár 11.05 Családorvos 11.25 A homok titkai (brazil sorozat) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezáratlan akták 12.35 Mosoly a javából 13.30 A pampák királya (brazil sorozat) 14.20 Lyukasóra 15.10 15.10 Szívtipró Gimi (ausztrál sorozat) 16.00 Együtt 16.50 Csellengők 17.00 A természet enciklopédiája 17.45 Közveti magazinok 18.00 Kommentár 18.20 Hangszál(l) 18.45 Mackó apó meséi 19.00 A bestia (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Kisváros 20.30 A bírónő (francia film) 22.05 Hírek 22.10 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 Világkép 23.00 MM 23.15 Egy forró nyár Goulette-ben (tunéziai-francia film).

Május 14. péntek

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér 9.05 Bor és hatalom (spanyol film) 9.35 Kincsestár 11.00 Gyerekszoba 11.30 A homok titkai (brazil sorozat) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezáratlan akták 12.35 A nyakék románca (francia-olasz sorozat) 13.30 A pampák királya (brazil sorozat) 14.20 Zöldpont hétvége 14.35 Natura magazin 15.00 Lét-kép 15.30 Pillangósziget 16.00 Közveti magazinok 17.00 Evgyűrűk 17.30 Téka 17.45 Közveti híradók 18.00 Ab-lak 19.00 A levegőőceán titkai (amerikai sorozat) 19.30 Híradó 20.00 A vágyak földje (francia sor.) 21.00 „Éljen a magyar!” 22.00 Álompolgár 22.35 Hírek 22.40 Aktuális 23.00 Kenő 23.05 Az audienca (olasz film).

Május 15. szombat

6.00 Aranyfűst 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Harry és még egy jómadár 8.35 Matt Milliója (angol sorozat) 9.00 Ki tud rólu? 9.45 Hol-mi? 10.15 Trópusi hőség 11.10 Szerelmek Saint-Tropez-ban (fr. sor.) 12.00 Hírek 12.05 Amőba 12.25 Zöld béka 12.35 Válaszolunk a nézők telefonjaira 12.50 TS 14.05 Csellengők 14.30 Transz 15.00 Divat 2000 15.30 Delta 2000 16.00 Zóna 16.30 TS 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Lottóshow 19.20 Európai időjárás körkép 19.30 Híradó 20.00 Zeneszombat 21.00 Siker teszi az embert (amerikai film) 22.30 Kenő 22.35 Az én pasim (francia film).

Május 16. vasárnap

6.30 Gazdaképző 7.00 Így szól az űr! 7.05 Kék egér 7.15 Pom-pom meséi 7.25 Mini manók 7.45 Motoszka 8.05 Zeneegér 8.20 A gyűszűnyi erdő lakói 8.45 Kisokos 9.05 Zenélő gyerekek 9.25 Magyarok a világ csataterén 10.00 Tévémagiszter 11.00 Zenebutik 12.00 Hírek 12.10 Szerencsepercek 12.35 Nőta-böngésző 12.50 Gazdatévé 13.20 Örömhír 13.45 TS 16.05 Bolygónk portréja 16.50 Úton 17.20 Hello, világ! 18.05 Onök kérték 19.00 A Hét 20.00 Tiszta örültek háza. Hofi Géza műsora 20.45 TS 21.00 Színházról színházra 22.35 Mustra 23.00 A Muzsikás együttes a Zeneakadémián 23.40 11. után.

Programul
TV2A TV2
műsora

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Bajnokakadémia 10.20 Satöbbi 10.50 Premier 11.15 Gó! Gó! Gó! 11.40 Mindent tudni akarok! 11.45 Közvetlen ajánlat 12.25 Kedves nővérek (német sor.) 12.50 Nők a börtönben (francia film) 14.35 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.00 Kakuk! 15.25 Sunset Beach (am. sor.) 16.10 Kassandra (venezuelai sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Marimar (mexikói sor.) 17.55 Kaméleon (am. sor.) 18.45 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Esti Broadway 20.50 Rex felügyelő (német-osztrák film) 21.50 Mindent vagy semmit! 22.15 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Kettesben (talkshow) 23.45 Remington Steele (am. sor.) 0.30 Kuk@c 1.00 Vers éjfélt után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.55 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.20 Satöbbi 10.50 Esély 11.15 Gyökereink 11.40 Mindent tudni akarok! 11.45 Közvetlen ajánlat 12.25 Kedves nővérek (német sor.) 12.50 Esmeralda (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Televásár 14.00 Klip Klub 14.25 Rajzfilm Klub 15.40 Az első csók (fr. sor.) 16.10 BUGS – A cég hullámhosszán (angol sor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Renegade – A fejevadász (am. sorozat) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Várom a párom 21.00 Mortal Kombat Conquest (amerikai sorozat) 21.50 Híradó 22.05 MMM (Mi? Mennyi? Miért?) 23.05 Brooklyn South (amerikai sorozat) 23.55 Antenna (ism.) 0.25 Fókusz (ism.) 0.45 Divatklip.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.55 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.20 Satöbbi 10.50 A tegnapi csodái 11.15 Segíts magadon! 11.40 Mindent tudni akarok! 11.45 Közvetlen ajánlat 12.25 Kedves nővérek (német sor.) 12.50 Ép testben, épphogy élek (amerikai vígjáték) 14.35 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.00 Kakuk! 15.25 Sunset Beach (am. sor.) 16.10 Kassandra (venezuelai sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Marimar (mexikói sor.) 17.55 Kaméleon (am. sor.) 18.45 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Columbo (am. sor.) 21.50 Mindent vagy semmit! 22.15 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Szép új világ (világmagazin) 23.30 A fegyver (am. akciófilm-sorozat.) 24.00 Hozam (gazdasági magazin) 0.30 Vers éjfélt után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.55 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.20 Satöbbi 10.50 Színpék 11.15 Follow me 11.40 Mindent tudni akarok! 11.45 Közvetlen ajánlat 12.25 Kedves nővérek (német sor.) 12.50 G. I. Blues (amerikai zenés vígjáték) 14.35 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.00 Kakuk! 15.25 Sunset Beach (am. sor.) 16.10 Kassandra (venezuelai sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Marimar (mexikói sor.) 17.55 Kaméleon (am. sor.) 18.45 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Forró nyomon 20.50 Baywatch – Forró éjszakák (amerikai-német sor.) 21.50 Mindent vagy semmit! 22.15 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Forró nyomon 23.15 Magyarországi holnap 23.45 Színpék (kulturális magazin) 0.15 Kobra (amerikai sor.) 1.00 Vers éjfélt után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.55 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.20 Satöbbi 10.50 A tudás titkai 11.15 Kuk@c 11.40 Mindent tudni akarok! 11.45 Közvetlen ajánlat 12.25 Kedves nővérek (német sor.) 12.50 Halál a buszon (amerikai film) 14.35 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.00 Kakuk! 15.25 Sunset Beach (am. sor.) 16.10 Kassandra (venezuelai sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Marimar (mexikói sor.) 17.55 Kaméleon (amerikai sor.) 18.45 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Dárdó 22.15 Jó estét, Magyarországi! 22.45 Életben maradtak (magazinnéző) 23.15 Szeszélyes éjszakák. Zsarolás (amerikai krimi) 0.45 Playboy-show.

6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 9.50 Gimidili (amerikai ifjúsági sorozat) 10.20 Az ifjú Superman kalandjai (amerikai sor.) 10.50 Egy úr az úrból (am. sor.) 11.20 Családi kötelékek (am. sor.) 11.50 Madison (kanadai ifjúsági film) 12.15 Partytévé 13.15 Slágerlista 13.45 Miért éppen Alaszka? (am. sor.) 14.40 Rio Lobo (amerikai westernfilm) 16.45 Kaméleon (am. sor.) 17.45 Sentinel – Az őrszem (amerikai akciófilm-sorozat) 18.40 Álomsztori 19.00 Tények 19.30 Szerem első látásra 20.00 Savate – Vadnyugati pankrátorok (amerikai akciófilm) 21.45 A nindzsa bosszúja (amerikai akciófilm) 23.20 Meghökkentő találkozások (amerikai sorozat) 24.00 Lótlén szenvedély (erotikus film).

6.00 Reggeli gondolatok 6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 10.00 Segítség apa lettem (amerikai vígjáték) 11.45 Lacikonyha 12.10 Premier 12.35 Világjárók 13.05 Vad-világ 13.55 Kastélyszálló (osztrák sorozat) 14.50 MacGyver (amerikai sorozat) 15.35 Mission Impossible – Az akciósport (amerikai sorozat) 16.30 A Szuper csapat (amerikai sor.) 17.30 Xena (amerikai sor.) 18.30 Napló 19.30 Szerencsekerék 20.00 Közkiánatra! 22.00 Y-akták (kanadai sci-fi sor.) 22.30 Gó! Gó! Gó! 23.30 Régi nyár (zenés vígjáték) 1.30 Vers éjfélt után.

Programul
RTL KlubRTL Klub
műsora

6.05 Lili, a virággal 6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Az első csók (fr. sor., ism.) 9.40 Barátok közt (ism.) 10.05 Renegade (ism.) 10.50 Televásár 11.20 Országház (ism.) 11.45 Felfedezőúton a Robinson család (am. sor.) 12.10 Esmeralda (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Televásár 14.00 Klip Klub 14.25 Rajzfilm Klub 15.40 Az első csók (fr. sor.) 16.10 BUGS – A cég hullámhosszán (angol sor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Renegade – A fejevadász (am. sor.) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 New Jack City (amerikai akciófilm) 21.40 Híradó 21.55 A medúzák éve (francia krimi) 23.45 Pont hu 0.15 Fókusz 0.35 Divatklip.

6.05 Lili, a virággal (ism.) 6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Az első csók (fr. sor., ism.) 9.40 Barátok közt (ism.) 10.05 Renegade (ism.) 10.50 Televásár 11.20 Antenna 11.45 Felfedezőúton a Robinson család (am. sor.) 12.10 Esmeralda (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Televásár 14.00 Klip Klub 14.25 Rajzfilm Klub 15.40 Az első csók (fr. sor.) 16.10 BUGS – A cég hullámhosszán (angol sor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Renegade – A fejevadász (am. sorozat) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Várom a párom 21.00 Mortal Kombat Conquest (amerikai sorozat) 21.50 Híradó 22.05 MMM (Mi? Mennyi? Miért?) 23.05 Brooklyn South (amerikai sorozat) 23.55 Antenna (ism.) 0.25 Fókusz (ism.) 0.45 Divatklip.

6.05 Lili, a virággal (ism.) 6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Az első csók (fr. sor., ism.) 9.40 Barátok közt (ism.) 10.05 Renegade (ism.) 10.50 Televásár 11.20 A Dunánál 11.45 Felfedezőúton a Robinson család (am. sor.) 12.10 Esmeralda (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Televásár 14.00 Klip Klub 14.25 Rajzfilm Klub 15.40 Az első csók (fr. sor.) 16.10 BUGS – A cég hullámhosszán (angol sor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Renegade – A fejevadász (am. sorozat) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 A bohóc (német sorozat) 20.55 Frei-dosszié 21.55 Híradó 22.10 Öreglányok (am. sor.) 22.40 Dóra mozija 23.10 Eltűntnek nyilvánítva (amerikai film) 1.15 Fókusz (ism.) 1.35 Divatklip.

6.05 Lili, a virággal (ism.) 6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Az első csók (fr. sor., ism.) 9.40 Barátok közt (ism.) 10.05 Renegade (ism.) 10.50 Televásár 11.20 Pont hu (ism.) 11.45 Felfedezőúton a Robinson család (am. sor.) 12.10 Esmeralda (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Televásár 14.00 Klip Klub 14.25 Rajzfilm Klub 15.40 Az első csók (fr. sor.) 16.10 BUGS – A cég hullámhosszán (angol sor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Renegade – A fejevadász (am. sorozat) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Csíz 21.00 Az igazságosztó (amerikai sorozat) 21.45 Híradó 22.00 Megdöbentő világ – R riporterek Klubja 23.00 Új haza (svéd film) 0.20 Fókusz (ism.) 0.40 Divatklip.

6.05 Lili, a virággal (ism.) 6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Az első csók (fr. sor., ism.) 9.40 Barátok közt (ism.) 10.05 Renegade (ism.) 10.50 Televásár 11.20 Bibliai kalandok 11.45 Felfedezőúton a Robinson család (am. sor.) 12.10 Esmeralda (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Televásár 14.00 Klip Klub 14.25 Rajzfilm Klub 15.40 Az első csók (fr. sor.) 16.10 BUGS – A cég hullámhosszán (angol sor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Renegade – A fejevadász (am. sorozat) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Kóostoló 21.35 Híradó 21.50 Éleveszélyben 22.50 RTL Night Klub. Az ismeretlen donor (amerikai thriller) 0.25 Vágyak háza (am. erotikus sor.) 0.55 Beavis és Butthead (am. rajzfilmsor.) 1.20 Fókusz (ism.) 1.40 Divatklip.

6.30 Bibliai kalandok (ism.) 7.00 Kölyökklub 11.05 Csörre töltve 11.30 Mágusok (ausztrál-lengyel sor.) 12.00 Bravo Tv 13.00 Hírek 13.10 Kedvenc magazin 13.40 Az örömanya (amerikai vígjáték) 15.15 Rettenetes péntek (amerikai vígjáték) 16.45 Így készül: Pleasantville (werkfilm) 17.05 Kung-fu (amerikai sor.) 17.55 Robin Hood legújabb kalandjai (amerikai sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz plusz 19.30 Gallamappa 20.00 Úton hazafelé (amerikai kalandfilm) 21.35 Hazug ikrek (amerikai thriller) 23.10 Híradó 23.25 Nikita, a bérnyilkos (amerikai sor.) 0.15 Fókusz plusz (ism.) 0.35 Divatklip.

6.30 Ez nem boszorkányság! 7.00 Kölyökklub 11.05 Csörre töltve 11.30 Mágusok (ausztrál-lengyel sor.) 12.00 Bors (filmsorozat) 13.00 Hírek 13.10 Szeszélyes természet 14.05 BUGS – A cég hullámhosszán (angol sor.) 15.00 Knight Rider (am. sor.) 16.00 A három testőr (francia kalandfilm) 18.15 Kész átvétel (kandi kamera) 18.45 Híradó 19.05 Akták 19.30 Vasárnapi kiadás (kulturális magazin) 20.00 Elő fegyver (amerikai akciófilm) 22.10 Igaz történetek: Néma sötétség (amerikai film) 23.15 Híradó 23.30 Országház (heti magazin) 24.00 Szeszélyes természet (ism.) 0.50 Akták (ism.) 1.10 Divatklip.

Programul
TV RomâniaA Román
TV műsora

6.00 TVR Info 11.05 Serial. Căsuța din prerie 12.00 TVR Craiova 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Tradiții 14.30 Mapamond 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Serial Familia Simpson 17.00 TVR Info 17.10 Serial. Sunset Beach 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Primul val 20.50 Teatrul Național de Televiziune prezintă premiera TV: Repelabila scenă a balconului de Dumitru Solomon. 21.50 Jurnalul de noapte 22.20 Jurnalul de noapte 22.35 Scena 24.10 Înălțirea de la miezul nopții

6.00 Matinal Național 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial Căsuța din prerie 12.00 Credo (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Emisiune pentru persoane cu handicap 14.30 Ecclesiast 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 In flagrant 16.30 Serial. Familia Simpson 17.00 TVR Info 17.10 Serial. Sunset Beach 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 20.00 Telecinemateca. Lege și harababură 21.45 Jurnalul de noapte 22. Principiul domnului 23.00 Petreceți cu noi la hanul cu veselie...

6.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.05 Serial. Căsuța din prerie 12.00 Universal cunoașterii 13.00 TVR Info 13.10 Repere vitale 14.30 Pro Patria 15.20 Desene animate 15.50 Fotbal: 17.50 TVR Info 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 19.50 Fotbal: Finala Cupei UEFA 21.50 Jurnalul de noapte 22.10 Ordinea Publică 22.30 Cultura în lume 23.00 Rock Pop Bazar.

6.00 Matinal Național 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial Căsuța din prerie 12.00 Dumnezeul lui Ion Creangă 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Conviețuiri 15.30 Desene animate 16.00 Timpul Europei 16.30 Serial. Familia Simpson 17.00 TRV Info 17.10 Serial. Sunset Beach 17.55 Rezultatele tragerilor Super Loto 5/40 și Expres 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Miracole 20.55 La volan 21.10 Cu ochii-n patru 22.10 Jurnalul de noapte 22.25 Dintre sute de catarge 23.25 Pariul Trio 23.30 Bank-Note 23.55 Magazin muzical: Star News.

6.00 Matinal Național 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial. Căsuța din prerie 12.00 Conviețuiri 12.30 De la lume adunate 13.00 TVR Info 13.10 Premiile Uniunii Criticilor Muzicali „Mihail Jora” pentru anul 1998 14.00 Ecoturism 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Ceiul de la ora 5 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 20.00 Mare și-e grădina...! 21.00 Film. Fetele din Piața Spaniei 22.30 Jurnalul de noapte 22.45 Planeta Cinema. 23.35 Cinematograful de noapte: Pătrunderea ilegală.

6.00 Bună dimineața de la Iași! 6.50 Alfa și Omega 7.30 Desene animate 8.00 TVR Info 8.05 Desene animate 8.30 Ba da, ba nu! 10.00 Film. 11.50 A doua alfabetizare 12.10 Ecranul 12.35 Scena politică 13.00 TVR Info 13.10 Turnul Babel 15.10 Expres muzical 16.00 Lumea de mine 17.00 Sarabanda. 18.00 Teleenciclopedia 18.50 Săptămâna sportivă 19.00 Jurnal. 19.30 Surprize, surprize. 21.30 Serial. Farmece 22.20 TVR Info 22.25 Film. Paznic de nopate.

6.00 Bună dimineața de la ... Cluj-Napoca! 6.50 Lumină din lumină 7.30 Desene animate 8.00 TVR Info 8.05 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 10.00 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 TVR Info 13.30 Video - Magazin 14.30 Super gol show 15.00 Sarabanda 15.50 Fotbal 17.50 Tragerile Loto special 6/49 și Noroc 18.00 Serial. Aproape perfect 18.25 Serial Warner.Comedie: Casa plină 18.55 Duminica sportivă 19.30 Șapte zile în România 20.00 Film. Secrete îngropate 21.30 Comisarul Wypclffe. 22.25 TRV Info 22.30 Telesport 22.35 Grupul Contact în concert live la Timișoara.

Luni, 10 mai

Marți, 11 mai

Miercuri, 12 mai

Joi, 13 mai

Vineri, 14 mai

Sâmbătă, 15 mai

Duminică, 16 mai

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune radiofonică în limba română

În perioada 12-18 aprilie va avea loc ședința plenară a Adunării Naționale, care este transmisă în fiecare zi de postul Radio Kossuth. Din acest motiv, în afară de zilele de luni, sâmbătă și duminică, redacția românească a Radiodifuziunii Maghiare se prezintă numai cu emisiunile de seară, difuzate pe țară.

10 MAI, LUNI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.50 Evenimente calendaristice 11.00 Montaj de muzică populară românească 11.30 Știri și informații, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

11 MAI, MARȚI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 10.30 Buletin informativ, date meteo 10.45 Oameni celebri români – serial 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

12 MAI, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

13 MAI, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 „De la pașpe la opse – liceeni” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămânii 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

14 MAI, VINERI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 Ce mai e nou la liceul românesc...? – relatează Edit Bordaș 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virșeș 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40

Știri și curiozități din România – relatează Simona Pele din Timișoara 11.45 Revista presei „Foaia românească” 11.50 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

15 MAI, SÂMBĂTĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 Programele recomandate pentru week-end 15.00 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.00 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58 Încheiere.

16 MAI, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămânii) 15.30 Retrospectiva evenimentelor politice ale săptămânii – program preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

AVANSPREMIERA „ECRANUL NOSTRU”

(reluare: 8 mai 1999, ora 9.40, MTV2; următoarea prezentare: 12 mai 1999, ora 16.25, MTV1)

Redacția magazinului românesc televizat, de această dată așteaptă telespectatorii cu trei reportaje realizate în trecutul nu prea îndepărtat. Cei interesați o să fie călăuziți la concursul de povești, desfășurat la Bichișciaba, la un spectacol de teatru la Giulia și la comemorarea Emanuel Gojdu, care a avut loc la Budapesta, în cadrul unei liturghii de duminică.

Realizator: Ștefan Crâsta. Redactor-șef: Eva Iova

Ce le trece unora prin minte?!

Numărul total de participanți reuniți la mai multe petreceri închinat aceleiași prilej este deținut de celebrarea Sfântului Patrick (patronul Irlandei, 17 martie), desfășurată la restaurantele Houihan' Old Place din Kansas City, statul american Missouri. Au fost contabilizați 206 854 de invitați oficiali, însă suma reală este mai mare.

Cea mai mare serbare de Crăciun organizată vreodată a adunat în sala de festivități „Kingdom” a companiei Boeing din Seattle, SUA, nu mai puțin de 103.152 de petrecăreți în două serii (numărul de locuri disponibile fiind de numai 65 000). Au fost mobilizați 2500 de Moși Crăciun, care și-au umezit bărbile dalbe cu șampanie în jurul tot atîtor brazi dolidora de beteală, globulețe și becuri multicolore.

Așa am sărbătorit...

În ultimii ani, Ziua Internațională a Celor ce Muncesc, Ziua Muncii nu se mai întâmplă cu lozinci și scenarii obligatorii de sărbătorire. Ziua poate fi sărbătorită de fiecare dintre noi după placul individual. Așadar, nici în acest an nu a fost obligatoriu pentru nimeni să asculte cuvîntări festive, nu a trebuit să ducă pancarte și nu a trebuit să lucreze. Firește această constatare e valabilă numai pentru cei care au loc de muncă. Din păcate, această problemă îi neliniștește pe tot mai mulți dintre noi. Chiar dacă nu în mod declarat, și în Ziua Muncii se putea constata ce vremuri grele trăim.

Pentru mulți, acest 1 Mai s-a desfășurat ca un maiial, ca o zi liberă de lucru, cu caracter absolut voluntar.

MOZAIC ❖ MOZAIC ❖ MOZAIC

Timbru poștal special cu tema Kosovo

Poșta germană va emite un timbru special în beneficiul refugiaților din Kosovo, a anunțat ministerul federal al Finanțelor, citat de agenția de presă AFP. Timbrul a fost pus în circulație la sfîrșitul lunii aprilie și e vîndut la prețul de 2,10 mărci germane (1,70 euro), cu o marcă în plus față de tariful timbrării unei scrisori obișnuite (1,10 mărci germane). Diferența de valoare va fi vîrșată în contul unei federații care reunește șase asociații umanitare germane, între care Crucea Roșie și Caritas. Pentru a cîștiga timp, poșta germană va utiliza o marcă poștală deja existentă, editată în noiembrie 1998 cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la adoptarea Declarației universale a drepturilor omului, căreia îi va anexa mențiunea „Ajutați Kosovo 1999”.

Kenneth Starr: afacera Lewinsky, o experiență lamentabilă

Afacerea Lewinsky a reprezentat o experiență lamentabilă pentru SUA și nu ar fi trebuit să se îndeplinească ceva, a declarat procurorul independent Kenneth Starr. Căzută ar fi putut fi evitată dacă președintele SUA recunoștea simplu că a comis o mare eroare, a precizat dl. Starr în primul său interviu acordat de la achitarea în Senat în luna februarie a președintelui Bill Clinton. În cadrul unei dezbateri televizate prezentate de canalul CNN, procurorul independent a declarat de altfel că uneori nutrește sentimente de compasiune pentru președintele Clinton, care a fost întotdeauna amabil. Kenneth Starr și-a apărut însă meritele anchetelor sale, respingînd orice critici la adresa activității sale, și consideră justificate costurile totale de 40 milioane de dolari care au afectat contribuabilul american.

„Dacă mi s-ar cere să reiau ancheta, aș face-o imediat”, a precizat dl. Starr.

Gravuri de Rembrandt la talcio

O femeie din orașul olandez Utrecht a cumpărat dintr-un tîrg de vechituri, pentru cîțiva guldeni, două gravuri de Rembrandt, transmite DPA. Potrivit agenției olandeze de presă ANP, valoroasele opere de artă se aflau într-o carte cumpărată de femeie. Un expert din Hilversum, căruia femeia i-a arătat prețioasele gravuri, le-a identificat ca fiind semnate de renumitul maestru olandez, cu o valoare de 50.000 guldeni fiecare. O a treia gravură, care se afla în coperta cărții, s-a stabilit că aparține unui elev al lui Rembrandt și valorează aproximativ 10.000 guldeni. Norocosul găsitor a jînut să-și păstreze anonimatul.

SPORT

Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia II (NB II)
Giula–Hatvan 5-1
Divizia III (NB III)
Bătania–Csongrád 2-3
Seria I. a jud. Bichiș
Micherechi–Gyoma FC 0-0
Füzesgyarmat–Aletea 1-0

Poantă

Un motociclist, trecînd printr-un sat, a călcat un cocoș.

– Aș vrea să compensez paguba – se adresează el gospodarului.

– Bine, atunci veniți mîine dimineață și cîntați sub fereastră.

MICA PUBLICITATE

Există în Giulia un loc unde se poate mîncă ieftin și bine?
DA! la
Restaurantul „Carul cu bere” (Sörpince)
din Giulia, Piața Kossuth nr 2.

- Preparate ale bucătăriei tradiționale maghiare și românești
 - Mese festive
 - Sărbătorirea unor evenimente de familie
 - Întîlniri ale oamenilor de afaceri
- Informații la telefon:
66/362-382

Magazinul Nyisztor din centrul comunei Micherechi

Vă așteaptă cu un sortiment bogat de produse alimentare la prețuri accesibile. Tot aici se pot procura folii din polietilenă și material plastic la prețuri convenabile. Așteptăm cumpărătorii noștri la adresa: Micherechi, str. Kossuth nr. 105. Tel.: (66) 375-038

Atenție gospodari! De vînzare la prețuri accesibile: pui de carne albi și pui galbeni, de ouat!

La adresa: lîngă incubatorul de pui de lîngă șoseaua dintre Giulia și Békéscsaba. Telefon: 06 20 9854-338